

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

підготовки магістра галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*
спеціальності *014 Середня освіта (Англійська мова та*
зарубіжна література)
освітньо-професійної програми *Середня освіта.*
Англійська мова та зарубіжна література

Силабус виробничої практики «Переддипломна педагогічна практика» підготовки магістра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.

Розробники:

Гордієнко Ю. А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови

Павлюк А. Б., кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Е. К. Коляда)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови

протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

(Е. К. Коляда)

І. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика практики
Денна форма навчання	<i>01 Освіта / Педагогіка</i> <i>014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)</i> <i>Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.</i> <i>Магістр</i>	Виробнича
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання 1
Англійська та українська мови викладання		Семестр 2
		Самостійна робота 140 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 2.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика практики
Заочна форма навчання	<i>01 Освіта / Педагогіка</i> <i>014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)</i> <i>Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.</i> <i>Магістр</i>	Виробнича
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання 1
Англійська та українська мови викладання		Семестр 2
		Самостійна робота 132 год.
		Консультації 18 год.
		Форма контролю: залік

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові	Гордієнко Юлія Анатоліївна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	м.т. (099)7399786
	gordijenko@vnu.edu.ua
	yulia.gord.8@gmail.com
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.
Прізвище, ім'я та по батькові	Павлюк Алла Борисівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	т. (050)6748521
	allapavliuk@vnu.edu.ua
	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
Дні занять	Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація практики

Переддипломна педагогічна практика є важливою складовою циклу професійної підготовки майбутнього вчителя англійської мови та зарубіжної літератури. Під час педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти здобувачі освіти мають усі потрібні умови для застосування теоретичних знань, вдосконалення практичних навичок та вмінь, оволодіння сучасними методами, прийомами та формами організації праці в галузі їх майбутньої спеціальності. Також здобувачі мають можливість на практиці апробувати різноманітні підходи до налагодження професійної діяльності, зокрема компетентнісний, діяльнісний, комунікативний, аксіологічний, особистісно-орієнтований, диференційований та інші.

Здобувачі освіти 1 курсу спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) проходять практику з англійської мови та зарубіжної літератури з відривом від навчального процесу у 2-му семестрі. Педагогічна практика відбувається у закладах загальної середньої освіти (базах практики), визначених відповідно до Договору «Про співпрацю у сфері практичної підготовки студентів», укладеного між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та управлінням освіти Луцької міської ради. В окремих випадках здобувачі освіти можуть проходити виробничу педагогічну практику за місцем їх проживання. Протягом цього періоду студент-практикант вивчає досвід провідних педагогів, ознайомлюється з актуальними технологіями викладання англійської мови та зарубіжної літератури у закладі загальної середньої освіти, виконує обов'язки класного керівника та всі види діяльності вчителя англійської мови та зарубіжної літератури.

Пререквізити. Для виконання програми практики з англійської мови здобувачі освіти необхідні знання, уміння та навички, здобуті протягом 1-2 семестрів у процесі вивчення таких освітніх компонентів: «Англійська мова», «Методика навчання англійської мови», «Психологія взаємодії», «Методика навчання зарубіжної літератури», «Тенденції світового літературного процесу» тощо.

Постреквізити. Знання, уміння та навички, сформовані під час проходження виробничої переддипломної педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури, знадобляться здобувачам освіти для підготовки та успішного складання комплексного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності та написання практичної частини кваліфікаційної роботи.

2. Мета і завдання практики

Метою виробничої переддипломної педагогічної практики є формування та розвиток у здобувачів освіти професійних умінь та навичок, необхідних для виконання функцій вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, а також класного керівника у закладах загальної середньої освіти.

Завдання педагогічної практики:

- формування у здобувачів професійних якостей, стійкого інтересу до професії вчителя англійської мови та зарубіжної літератури;
- поглиблення та закріплення теоретичних знань, здобутих здобувачами освіти в процесі вивчення спеціальних дисциплін;
- ознайомлення практикантів з передовим педагогічним досвідом у мовно-літературній галузі, використання отриманих знань для самостійної роботи з учнями;
- формування у здобувачів умінь проводити заняття з використанням сучасних методів, засобів та прийомів організації навчально-пізнавального процесу;
- формування творчого підходу до організації навчально-виховного процесу на уроках англійської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

У процесі проходження переддипломної педагогічної практики використовуються такі **методи:**

- пояснювально-ілюстративний та репродуктивний (розповідь, пояснення, консультація, робота з підручником, посібником, словником, картинами, таблицями, схемами, демонстрація, складання плану, виконання вправ, практичних завдань);
- проблемно-пошуковий (проблемного викладу, розв'язання проблемних ситуацій, евристична бесіда, дослідження, спостереження, узагальнення, синтез, аналіз, порівняння, зіставлення, структурування, робота з науковою літературою);
- комунікативно-творчий з елементами інтерактивного навчання (вирішення творчих завдань; спільне розв'язання проблем, робота в парах, робота в групах, мозкова атака, дебати, дискусія, ситуаційний аналіз).

3. Результати навчання (компетентності)

За результатами практики здобувачі вищої освіти сформулюють низку компетентностей.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі 01 Освіта / Педагогіка із залученням мовознавчих та літературознавчих аспектів та методик їх навчання, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.

ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ФК8. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.

ПК1. Здатність проєктувати безпечне освітнє середовище, освітні програми й індивідуальні освітні маршрути учнів з англійської мови та зарубіжної літератури.

ПК2. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з англійської мови та зарубіжної літератури у закладах середньої та фахової передвищої /вищої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК3. Здатність володіти всіма складниками комунікативної компетентності на рівні C1 і використовувати їх у процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення.

ПК4. Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та

комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.

ПК5. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу.

ПК6. Здатність володіти технологіями навчання англійської мови і літератури, використовувати різноманітні методи і прийоми навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах середньої та фахової передвищої / вищої освіти, оцінювати їх ефективність і розробляти шляхи їх удосконалення.

ПК7. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольовано-вимірювальних матеріалів.

Програмні результати проходження практики:

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

РН4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН5. Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.

РН6. Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.

РН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

РН8. Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН10. Називає і аналізує шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

РН14. Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в здобувачів освіти.

ПРН1. Демонструє граматичну правильність, лексичний діапазон і соціолінгвістичну відповідність власного мовлення, вільно володіє сучасними лексико-граматичними, орфоепічними, орфографічними та пунктуаційними нормами англійської мови для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування в усному і писемному мовленні; конструє стилістично довершений текст певного стилю.

ПРН2. Здійснює лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних жанрів і стилів, а також пояснює ідейно-тематичний зміст різностильових та різножанрових літературних текстів як складної структурно-семантичної єдності взаємопов'язаних та взаємодіючих одиниць, враховуючи їх жанрово-стилістичні особливості та ідіостиль автора.

ПРН3. Обирає методи і прийоми навчання англійської мови і зарубіжної літератури і контролю навчальних досягнень учнів відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінює навчальні матеріали та адаптує їх до конкретного освітнянського контексту, створює навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови і зарубіжної літератури.

ПРН4. Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам англослов'янських країн; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови; знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН5. Використовує гуманістичний потенціал англійської мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з англійської мови і зарубіжної літератури.

ПРН6. Взаємодіє зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовує практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах середньої і фахової передвищої/вищої освіти.

ПРН7. Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з англійської мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибирати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання англійської мови і зарубіжної літератури в конкретному освітнянському контексті.

Soft skills:

- здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення;
- креативність;
- вміння працювати в команді;
- навички комунікації, вміння виступати перед аудиторією, лідерство;
- здатність управляти своїм часом, розуміння важливості вчасного виконання поставлених завдань.

Обов'язки керівників практики та студентів-практикантів

Керівники практики від кафедри практики англійської мови та кафедри англійської філології:

- до початку практики проводять зі здобувачами інструктаж з питань організації практики;
- беруть участь у розподілі здобувачів освіти за місцями проходження практики;
- беруть участь у настановних та підсумкових конференціях;
- контролюють своєчасне прибуття здобувачів освіти до баз практики;
- контролюють виконання програми педагогічної практики та дотримання термінів її проведення;
- надають практикантам консультації та методичну допомогу, потрібну для підготовки та проведення занять, перевіряють робочу документацію;
- відвідують, аналізують та оцінюють залікові уроки;
- інформують здобувачів освіти про порядок подання звітів про практику та їх захисту;
- перевіряють звітну документацію студентів-практикантів, оцінюють результати проходження практики;
- беруть участь у захисті педагогічної практики (у складі комісії);
- готують звіт про проведення педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти.

Керівники практики від бази практики здійснюють загальне керівництво педагогічною практикою:

- розподіляють студентів-практикантів за робочими місцями відповідно до графіку проходження практики, забезпечують ефективність її проходження;
- забезпечують проведення інструктажу з охорони праці, протипожежної безпеки у закладах загальної середньої освіти та на робочому місці під час виконання певних видів робіт;
- ознайомлюють здобувачів освіти із організацією навчально-виховного процесу та правилами внутрішнього розпорядку бази практики;
- забезпечують виконання графіків проходження педагогічної практики;
- забезпечують і контролюють дотримання практикантами правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- створюють потрібні умови для оволодіння здобувачами освіти сучасними технологіями та методами організації навчально-виховного процесу, сприяють підбору матеріалу для виконання дослідницької роботи;
- складають на кожного здобувача освіти характеристику, де оцінюють якість проходження та виконання програми педагогічної практики.

Обов'язки здобувачів, які направляються для проходження переддипломної педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури:

- до початку практики пройти в університеті інструктаж з організації переддипломної педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури;
- до початку переддипломної педагогічної практики отримати від керівника практики від кафедри практики англійської мови та практики англійської філології методичні

- вказівки, програму та щоденник практики, а також консультації щодо оформлення необхідних звітних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
 - якісно та у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури;
 - проводити свою діяльність згідно з вимогами Статуту школи, правилами внутрішнього розпорядку, виконувати розпорядження адміністрації школи, вчителів та керівників педагогічної практики від університету.
 - відповідати за виконану роботу та її результати;
 - вести щоденник практики;
 - своєчасно виконати програму практики та подати у повному обсязі необхідну звітну документацію;
 - у визначені терміни пройти захист звіту та матеріалів педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури;
 - взяти участь у підсумковій конференції.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Робота здобувачів освіти під час проходження виробничої переддипломної педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури здійснюється у чотири етапи.

Підготовчий етап передбачає оволодіння теоретичним матеріалом і практичними навичками з дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки магістра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література. Підготовчий етап триває протягом 1 семестру навчання здобувача. На цьому етапі відбувається засвоєння здобувачами освіти потрібних знань з англійської мови і зарубіжної літератури, методик навчання цих освітніх компонентів та формування важливих для вчителя іноземної мови та літератури компетентностей та особистісних якостей.

На *ознайомлювальному етапі* педагогічної практики діяльність студента-практиканта полягає в:

- участі у настановній конференції з організації педагогічної практики;
- знайомстві з діяльністю закладів загальної середньої освіти, педагогічними колективами, посадовими обов'язками та документацією;
- вивченні особливостей планування навчального процесу та складанні індивідуального плану роботи;
- вивченні системи навчальних засобів з англійської мови та зарубіжної літератури (структура, зміст та використання підручників англійської мови та зарубіжної літератури);
- спостереження за роботою вчителів-методистів на уроках англійської мови та зарубіжної літератури, участь в обговоренні та аналізі відвіданих занять.

На основному етапі педагогічної практики здобувачі вищої освіти:

- опановують сучасні технології педагогічної діяльності вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури;

- добирають відповідну потрібну літературу, наочність та інші дидактичні матеріали, а також мультимедійні та технічні засоби для проведення уроків англійської мови та зарубіжної літератури;
- здійснюють підготовку та проведення уроків англійської мови та зарубіжної літератури за розкладом учителя;
- відвідують та аналізують заняття, проведені іншими студентами-практикантами;
- складають плани-конспекти залікових уроків англійської мови та зарубіжної літератури;
- проводять відкриті залікові заняття;
- проводять профорієнтаційну роботу на базі практики;
- виконують обов'язки класного керівника, готують та проводять виховний захід, оформляють до нього сценарій.

Підсумковий етап відбувається протягом десяти днів після закінчення педагогічної практики. У цей період практиканти здійснюють підготовку відповідних звітних матеріалів; надають керівникам практики від кафедр практики англійської мови та англійської філології необхідну для оцінювання документацію; проходять захист результатів педагогічної практики; беруть участь у підсумковій конференції.

Таблиця 3

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий (1 семестр)	Оволодіння теоретичним матеріалом і практичними навичками з освітніх компонентів, які передбачені навчальним планом підготовки магістра галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література), освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.
2. Ознайомлювальний (2-ий семестр)	На ознайомлювальному етапі здобувачі - беруть участь у настановній конференції з організації педагогічної практики; - ознайомлюються з діяльністю закладів загальної середньої освіти, педагогічними колективами, посадовими обов'язками та документацією; - спостерігають за навчальним процесом та ознайомлюються з сучасним рівнем навчально-виховної діяльності на уроках англійської мови та зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти; - вивчають особливості планування навчального процесу та складають індивідуальний план роботи; - вивчають систему навчальних засобів з

	англійської мови та зарубіжної літератури (структура, зміст та використання підручників англійської мови та зарубіжної літератури); - спостерігають за роботою вчителів-методистів на уроках англійської мови та зарубіжної літератури, беруть участь в обговоренні та аналізі відвіданих занять; - ознайомлюються з методичними базами закладів загальної середньої освіти.
3. Основний <i>(2-ий семестр)</i>	На основному етапі здобувачі-практиканти - опановують сучасні технології педагогічної діяльності вчителя англійської мови та зарубіжної літератури; - добирають відповідну літературу, наочність та інші дидактичні матеріали, а також мультимедійні та технічні засоби для проведення уроків англійської мови та зарубіжної літератури; - здійснюють підготовку та проведення уроків англійської мови та зарубіжної літератури за розкладом учителя; - відвідують та аналізують заняття, проведені іншими здобувачами освіти-практикантами; - складають плани-конспекти залікових уроків англійської мови; - проводять відкриті залікові заняття; - проводять профорієнтаційну роботу на базі практики (підготовка презентації про ЗВО (освітньо-професійну програму, за якою навчається здобувач)); - виконують обов'язки класного керівника, готують та проводять виховний захід, оформляють до нього сценарій.
4. Підсумковий <i>(2-ий семестр)</i>	Підсумковий етап передбачає - підготовку здобувачами освіти-практикантами необхідних звітних матеріалів; - підготовку для оцінювання керівником практики звітної документації; - участь у підсумковій конференції; - захист звіту та матеріалів практики.

V. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

На ознайомлювальному етапі здобувачі вищої освіти складають індивідуальний план роботи на весь період педагогічної практики. В індивідуальному плані повинні бути вказані всі види робіт по виконанню завдань, передбачених програмою практики.

Таблиця 4

	Зміст завдання
	Пройти інструктаж про порядок проходження педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури та з техніки безпеки (в університеті та на базах практики)
	Ознайомитись зі шкільною навчально-методичною документацією, навчальним планом закладу загальної середньої освіти, планами роботи вчителів, правилами охорони праці
	Проаналізувати чинну в поточному навчальному році програму з англійської мови та зарубіжної літератури, систему навчальних засобів.
	Ознайомитись з особливостями навчального планування (календарне та тематичне планування), планів-конспектів уроків.
	Розробити індивідуальний план роботи на період проходження педагогічної практики.
	Здійснювати планування роботи на тиждень.
	Відвідувати, брати участь в аналізі та обговоренні уроків англійської мови та зарубіжної літератури, які проводять вчителі бази практики.
	Здійснити детальний аналіз відвіданого уроку вчителя англійської мови та зарубіжної літератури від бази практики.
	Вести щоденник практики.
0	Підібрати дидактичні матеріали, технічні та інтерактивні засоби для проведення занять з англійської мови та зарубіжної літератури.
1	Розробити плани-конспекти уроків, подавати їх на затвердження керівникові від бази практики перед проведенням уроків.
2	Здійснювати взаємовідвідування, обговорення та аналіз занять інших здобувачів освіти-практикантів.
3	Зробити детальний аналіз відвіданого уроку здобувача освіти-практиканта.
4	Проводити уроки англійської мови та зарубіжної літератури за розкладом вчителів англійської мови та зарубіжної літератури від бази практики.
5	Здійснювати самоаналіз проведених уроків.
6	Підготувати та подати для оцінювання керівникам від бази практики та від кафедр практики англійської мови та англійської філології два плани-конспекти залікових уроків.
7	Провести два залікових уроки.
8	Здійснити детальний самоаналіз залікових уроків з урахуванням відгуків керівників від бази практики та від кафедр практики англійської мови та англійської філології.
9	Оформити звіт про проходження практики.

0	Підготувати та оформити <i>портфоліо здобувача освіти-практиканта</i> .
1	Підготувати та вчасно надати для перевірки та оцінювання керівникові практики від кафедр практики англійської мови та англійської філології необхідну звітну документацію.
2	Підготуватися до захисту результатів переддипломної педагогічної практики.
3	Взяти участь в підсумковій конференції.

Портфоліо здобувача освіти-практиканта повинне містити виконані та оформлені згідно вимог

- 5 планів-конспектів пробних уроків з ескізами допоміжних засобів навчання з англійської мови та 2 плани-конспекти проведених пробних уроків з зарубіжної літератури та 2 залікових уроків з цих освітніх компонентів (з навчальними матеріалами);
- самоаналіз проведеного здобувачем освіти залікового уроку з урахуванням відгуків керівників від бази практики та від університету;
- детальний аналіз 2 відвіданих уроків (вчителя-методиста та здобувача освіти-практиканта);
- сценарій проведеного виховного заходу;
- підсумковий звіт: опис бази практики, опис проведеної роботи, узагальнення отриманого здобувачем освіти досвіду.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Таблиця 5

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
Теоретична та практична підготовка (оцінюється керівником практики з урахуванням оцінки вчителя-методиста) 1. знання предмету (Англійська мова); 2. знання методики навчання англійської мови у закладах загальної середньої освіти; 3. уміння добирати та використовувати доцільні методи, засоби та прийоми навчання іноземної мови.	10
Педагогічна майстерність (оцінюється керівником практики з урахуванням оцінки вчителя-методиста): педагогічний такт, комунікабельність, неконфліктність, уміння працювати з учнівським колективом, творчий підхід до організації навчально-виховного процесу.	10
Особистісні характеристики здобувача освіти: дисциплінованість, пунктуальність, ініціативність, самостійність тощо.	5
Оцінювання процесу проходження практики: 1. проведення уроків; 2. відвідування уроків вчителів-методистів та інших здобувачів освіти-практикантів; 3. виконання індивідуальних завдань;	15

4. проведення профорієнтаційної роботи на базі практики (підготовка презентації про ЗВО (освітньо-професійну програму, за якою навчається здобувач))	
5. підготовка звітної документації.	
Залікові уроки	20
Оцінювання звітної документації:	20
1. індивідуальний план роботи;	
2. щоденник практики;	
3. портфоліо;	
4. аналіз відвіданих занять,	
5. 5 планів-конспектів уроків з англійської мови та 2 з зарубіжної літератури,	
6. самоаналіз залікового заняття;	
7. підсумковий звіт.	
Оформлення звітної документації	5
Захист практики	15
Разом	100

Політика оцінювання

Переддипломна педагогічна практика та контроль її результатів здійснюється згідно з [Положенням про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика викладача щодо відвідування та термінів здачі завдань та перескладання.

Проходження практики є обов'язковим. Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини не виконав необхідні завдання вчасно, йому дозволено доопрацювати певний матеріал та скласти його керівнику практики.

Політика щодо академічної доброчесності.

Під час переддипломної педагогічної практики здобувачі вищої освіти повинні керуватися принципами академічної доброчесності (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)) та виконувати передбачені програмою творчі завдання (плани-конспекти, самоаналіз уроку, сценарій виховного заходу, тощо) самостійно. Здобувачі освіти зобов'язані подавати покликання на праці, якими користувалися у процесі виконання завдань педагогічної практики, вказувати використані ресурси, джерела ілюстративного матеріалу, бібліографічні відомості.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Під час проходження переддипломної педагогічної практики визнаються результати навчання, отримані в формальній / неформальній / інформальній освіті протягом першого місяця семестру, в якому відбувається практика. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#)

Педагогічна практика з англійської мови та зарубіжної літератури оцінюється відповідно до ЄКТС за 100-бальною системою.

Основним документом є щоденник педагогічної практики, що відображає поточну діяльність здобувача освіти-практиканта, етапи виконання завдань. Щоденник є частиною звітної документації. Практикант зобов'язаний регулярно його заповнювати, робити відповідні записи та відмітки про виконання індивідуального плану, на вимогу керівника практики подавати щоденник на перевірку. Здобувачі освіти-практиканти повинні вчасно затверджувати у керівника від бази практики плани-конспекти уроків. Здобувач, який вчасно не подав на затвердження план-конспект уроку, до проведення заняття не допускається.

Підсумкове оцінювання виробничої педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури відбувається на підставі захисту звіту про проходження практики, відгуків керівників практики від кафедр практики англійської мови та англійської філології та бази практики, перевірки звітної документації та участі здобувача у підсумковій конференції.

За умов вчасного подання на перевірку необхідної звітної документації, позитивних відгуків керівників від бази практики та від кафедри практики англійської мови та англійської філології, представлення результатів виробничої педагогічної практики на захисті, здобувач отримує відповідний підсумковий бал. На залік з виробничої практики здобувач освіти має представити весь пакет документів, передбачених силабусом практики (щоденник практики, результати виконання індивідуального завдання, конспект залікових уроків, письмовий звіт про проходження практики тощо).

У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку здобувачу освіти надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умов отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувачу освіти пропонується повторне вивчення освітнього компонента (повторне проходження практики), або він відраховується з Університету.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
	для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Після закінчення переддипломної педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури здобувачі звітують про виконання програми практики. Формою звітності за практику є підсумковий письмовий звіт. Підсумковий звіт разом з іншою звітною документацією (щоденник практики, аналіз уроків та ін.) подається на перевірку керівникові практики від кафедр практики англійської мови та англійської філології. Після доопрацювання

та остаточного погодження з керівником практики від кафедри звіт у друкованому вигляді подається на захист. Звітна документація виробничої педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури зберігається на кафедрі практики англійської мови.

Звіт про проходження педагогічної практики захищається здобувачем освіти перед комісією. До складу комісії входять: керівники практики від кафедр практики англійської мови та англійської філології. Комісія оцінює результати проходження здобувачами освіти педагогічної практики за визначеною шкалою оцінювання у терміни, встановлені відповідним наказом про проведення практики впродовж десяти днів після завершення педагогічної практики. Підведення підсумків практики відбувається відповідно до вимог, передбачених силабусом переддипломної педагогічної практики.

Загальна оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності здобувача, в індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

Здобувачеві освіти, який не виконав програму виробничої педагогічної практики з англійської мови та зарубіжної літератури з поважних причин (підтверджених документально), може бути надане право на проходження практики в інший термін за визначених умов.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні питання методики викладання літератури: Навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2017. 65с.
2. Гордієнко Ю. А., Гусак Л. Є. Практика толерантної англійської комунікації : методичні рекомендації. Луцьк, 2017. 176 с.
3. Гордієнко Ю. А., Домальчук Л. Методи ефективного інклюзивного навчання в освітніх закладах. Теоретичні та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища на заняттях з іноземної мови : зб. матер. наук.-метод. сем. (м. Луцьк, 19 травня 2022 р.) / упоряд.: Н. П. Яцишин. Луцьк, 2022. С. 8–12.
4. Гордієнко Ю. А. Виправлення помилок на заняттях з іноземних мов у ЗВО. Пріоритети германської та романської філології: збірник матеріалів XVI Міжнародної наукової онлайн-конференції, 7-8 жовтня 2022 року. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. С. 15–17.
5. Гордієнко Ю. А. Технологія «перевернутого навчання» англійської мови у ЗВО. Інновації в освіті: закономірності, тренди, потреби: збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції. 28 березня 2023 року [Електронний ресурс] / [редкол. І. О. Кучинська та ін.]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. С. 143–147.
6. Гордієнко Ю. А., Семенюк Т. П. Тренінг «Навчаємось педагогічної толерантності»: змістові та методичні особливості імплементації у навчальний процес ЗВО. Актуальні питання іноземної філології. Луцьк, 2019. № 11. С. 47–52.
7. Гордієнко Ю. А. Тренінг «Навчаємось педагогічної толерантності»: методичні рекомендації. Луцьк, 2017. 60 с.
8. Гусак Л.Є., Гордієнко Ю.А., Микитюк І.О. Професійна компетентність магістра як майбутнього викладача. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 9(23) 2023. С. 305–320.

9. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
10. Закон про повну загальну середню освіту. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
11. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyaua-sch2016/konceptciya.html>
12. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури: навч.-метод. посіб. Полтава: ПНПУ, 2021. 109 с.
13. Стрельников В. Ю., Брітченко І. Г. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ. Полтава: ПУЕТ, 2013. 309 с.
14. Супрун М., Гордієнко Ю. Використання ІКТ у процесі навчання англійської мови при підготовці студентів гуманітарних спеціальностей. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. Вип. 39. Т.3 С.233–239.
15. Токмань Г. Методика навчання української і зарубіжної літератури: самостійна робота студента. Київ: Міленіум, 2019. 110 с.
16. Bates, A. W. (2022). Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning (3rd ed.). Tony Bates Associates Ltd. 2022. <https://pressbooks.bccampus.ca/teachinginadigitalagev3m/>
17. Hordiienko Yuliia Teaching tolerance in the EFL lessons. Навчання англійської мови у воєнний час: розмаїття голосів стійкості та співчуття: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (англ. мовою). Львів, 2024. С. 36–37.
18. Yatsyshyn M., Yatsyshyn N., Hordiienko Y., Melnychuk O., Semeniuk T., Sorokina L. Innovative aspects of encouraging intercultural communication in native and foreign languages whilst training students of humanities in higher educational institutions (on the example of philological, pedagogical and legal training programmes). *AD ALTA Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. Issue 1, special XVIII. P. 21–25.
19. Larsen-Freeman D., Anderson M. Techniques and Principles in Language Teaching. Third Edition. Oxford University Press. 2015. 252 p.
20. Richards Jack C, Rodgers Theodore S. Approaches and Methods in Language Teaching. Third Edition. Cambridge University Press. 2014. 410 p.
21. Ur Penny, Penny Ur's 100 Teaching Tips. Cambridge University Press. 2016. 131 p.

Інтернет ресурси

1. Всесвіт: фаховий журнал зарубіжної літератури. – К.: Видавничий дім «Всесвіт»: vsesvit-journal.com
2. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. К.: Педагогічна преса; Всесвітня література в сучасній школі: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (з 2012 р.). К.: Педагогічна преса: <https://pedpresa.com.ua/>
3. Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал. К.: Антросвіт: <https://zl.kiev.ua/>
4. Зарубіжна література: науково-методична газета. К.: Шкільний світ: <https://literatura@1veresnya.com.ua>
5. Слово і Час: науково-теоретичний журнал. К.: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України: <https://il-journal.com/index.php/journal>
6. <https://www.britishcouncil.org/>

7. <http://www.tesol-ukraine.com/>
8. <https://americancouncils.org.ua/en/>
9. <https://prometheus.org.ua/>
10. <https://www.coursera.org/>
11. <https://ed-era.com/>
12. <https://ua.usembassy.gov/education-culture/regional-english-language-office/>